DE MUZIEK-EXPERTS BAS EN PIET UITZENDING 538 09-09-25

1. DUTCH BEAT COLLEGE – We love the pirates

Dit nummer van Dutch Beat College ademt de hele piratensfeer van begin jaren '70. Je hoort de rebelsheid, de underground-vibe, het gevoel van vrijheid. "We Love the Pirates" was niet zomaar een liedje, het was bijna een volkslied voor iedereen die hun radio afstemde op 192 meter. Terwijl Hilversum nog keurig de omroeporkesten draaide, gaven de piraten je popmuziek rechtstreeks van het schip. En zo'n nummer liet merken: de luisteraar koos partij. Voor Veronica. Voor het avontuur. Voor de zee.

CULTUUR	Als je denkt aan de zeezender veronica, denk je vooral aan Muziek, en wat brachten ze een hoop artiesten onze ether binnen!
UITSPRAAK	Hoe echt was veronica nu echt? Zonden ze wel uit vanaf de woelige wateren? Of … Het geheim wordt u nader verklaard!
CO-ORIGINELE	De 31e augustus is een soort feest, maar vooral een feest der herinnering van de day the music died, zo lieten diverse artiesten ook hun protest horen in zang!
HITMIX	Vanavond een Zeezender Veronica special, met muziek gewijd aan en dus volledig in teken van de zeezender, afgewisseld met ook wat vormgeving, ook van de concullega!

2. ORIGINELE: PETER KOELEWIJN EN ZIJN ROCKETS – Veronica Sorry

Peter Koelewijn, de man van "Kom van dat dak af", zette met zijn Rockets een dikke poprocksound neer. "Veronica Sorry" was een ironisch en speels excuus richting de zender – maar eigenlijk een ode. Het had humor, maar ook waardering. Peter wist als geen ander hoe belangrijk Veronica was geweest om artiesten als hijzelf groot te maken.

Jaren later, in de jaren '90, pakten de Radio 538-dj's het nummer opnieuw op. "Veronica Sorry, 538 Don't Worry" was een knipoog én een brug naar het nieuwe tijdperk. Waar Veronica als zeezender eindigde, pakte 538 de commerciële draad weer op. Een slimme cover die de nostalgie levend hield, maar ook liet zien: het vrije radiogevoel was terug, nu vanaf land.

[Tekst in begin cover: "De breuk met Veronica is een feit, Dat spijt ons, voor Veronica, en daarom maakte de 538 dj's hun muzikale excuses … Nou ja, muzikaal?!"]

3. COVER: RADIO 538 DJ'S – Veronica Sorry , 538 no worries

Het is begin jaren zestig. De Nederlandse radio klinkt nog netjes, braaf en vooral heel degelijk. Maar daar, op zee, dobbert een schip met een zendmast die Nederland voorgoed zou veranderen. Radio Veronica. Vanaf 1960 zond deze zeezender uit, buiten bereik van de Nederlandse wet, en bracht ze muziek die anders nooit te horen was op Hilversum. Pop, rock-'n-roll, beatmuziek — Veronica was de rebelse stem van een nieuwe generatie. Jongeren draaiden het volume open en ouders fronsten hun wenkbrauwen.

Het was het begin van een revolutie, gedragen door de klanken van Elvis Presley, The Beatles en The Rolling Stones… maar ook door eigen helden van Nederlandse bodem.

CULTUUR – Radio Veronica: De Golven die Nederland Lieten Rocken

Veronica was dé poort naar de internationale popwereld. Vanaf het schip Norderney kregen we muziek die de gevestigde omroepen weigerden te draaien. Elvis Presley, Cliff Richard en Buddy Holly waren er vanaf de vroege dagen, maar toen de Beatles in 1963 doorbraken, sloeg de vonk echt over. She Loves You, I Want to Hold Your Hand – Veronica pompte het uit de ether en ineens was Beatlemania ook in Nederland een feit. Kort daarna kwamen de Rolling Stones, ruiger, ondeugender, met nummers als Satisfaction en Paint It Black.

Maar Veronica beperkte zich niet tot die grote namen. Het station bracht ook The Beach Boys met hun zonnige harmonieën, The Kinks, The Who, en later Led Zeppelin en Deep Purple, die het fundament van de hardrock legden. Amerikaanse soul en Motown kregen net zo goed een plek: The Supremes, Otis Redding, Wilson Pickett, James Brown – Veronica zorgde ervoor dat deze geluiden ook de dijken overstaken.

En dan de Nederlandse acts. Peter Koelewijn en zijn Rockets werden een begrip met Kom van dat dak af, en Veronica draaide het grijs. Uit de beatboom van de jaren zestig kwamen bands als The Golden Earrings – later Golden Earring – met Sound of the Screaming Day en natuurlijk Radar Love, dat een internationale hit werd. The Motions, The Outsiders, The Shoes, Q65 – allemaal Nederbeatgroepen die zonder Veronica waarschijnlijk klein waren gebleven. En laten we Shocking Blue noemen: met Venus werd Nederland zelfs wereldberoemd.

Ook de jaren zeventig kregen via Veronica een podium. Focus met Jan Akkerman en Thijs van Leer zette instrumentale rock uit Nederland op de kaart. BZN begon als beatgroep en vond dankzij Veronica hun eerste publiek, nog ver voor hun palingsound. En Nederlandstalig mocht er óók zijn: Rob de Nijs, Boudewijn de Groot, Armand met zijn protestsong Ben ik te min – Veronica gaf ze een breed luisterpubliek. Zelfs in Vlaanderen sloegen veel acts aan doordat jongeren via de Noordzee mee konden luisteren.

Het unieke van Veronica zat in de mix: internationale supersterren, opkomende Britse en Amerikaanse bands, soul, rock, folk en tegelijk ruimte voor Nederlandse artiesten die zonder die zeezender nooit door de muur van Hilversum waren gebroken. Zo groeiden talloze namen uit tot iconen in Nederland en België.

Toen in 1974 de stekker eruit moest, liet Veronica een muzikale erfenis achter die nog altijd doorklinkt. Het station gaf ons de soundtrack van een hele generatie. Een generatie die leerde dat muziek vrijheid is – en dat de golven van de Noordzee soms luider klonken dan alle regels van Den Haag.

4. ZEEZENDER VERONICA – Diverse jingles en promos

Je luistert naar een compilatie van Radio veronica vormgeving, geluiden als 192 goed idee! Veronica blijft als u dat wilt, maar ook promo's voor speciale band dagen bijvoorbeeld voor de beatles veel is gelukkig nog vindbaar!

Getekend Loesje:	Uit het Loesje archief van 31 augustus 1974: Zeezender Veronica.. liet de golven zingen, waar Hilversum nog stilte draaide!

5. ZEEZENDER VERONICA – Diverse jingles en promos (deel 2)

Maar hoe komen we er in ons land nou precies aan?
Als we teruggaan naar de vroege jaren '60, dan was de Nederlandse radio nog

behoorlijk braaf. De Hilversumse omroepen klonken netjes, zonder echte vormgeving. Tot Veronica kwam. Daar, op 192 meter middengolf, klonk ineens iets revolutionairs: jingles. Korte muzikale fragmenten die de zender een eigen smoel gaven. Geen stijve omroepstem, maar swingende koortjes, vaak ingekocht in Amerika en daarna slim gemonteerd op zee. En daar stond één naam als pionier voorop: Joost den Draaijer – oftewel Willem van Kooten. Hij begreep dat je niet alleen platen draaide, maar ook een merk neerzette. Joost haalde de eerste jinglepakketten uit Dallas, waar hij heen reisde om eens te onderzoeken hoe ze dat allemaal deden in Amerika, onder andere Willem zette Veronica hiermee neer als het popstation, en veranderde zo het geluid van de Nederlandse ether voorgoed. Vanaf dat moment werd vormgeving net zo belangrijk als de muziek zelf – en dat begon allemaal met een schip voor de kust en een diskjockey die verder keek dan zijn draaitafel.

6. SYMFO: BRABANTS BONT – Zeg nu Ja voor Veronica

Brabants Bont klonk misschien wat kneuteriger dan de Haagse beatscene, maar hun boodschap was loeihard: steun Veronica! “Zeg nu Ja voor Veronica” kwam in de tijd dat de roep om erkenning steeds groter werd. Het was een oproep aan de politiek: laat die zender legaal worden. Je hoort de Brabantse gezelligheid, maar ook een vorm van protest. Muziek als actiemiddel – iets wat Veronica zelf maar wat graag stimuleerde

7. VINYLSINGLE: ROEK WILLIAMS – Veronica Bedankt en tot Ziens!

Roek Williams schreef een emotioneel eerbetoon op het moment dat duidelijk werd dat Veronica zou stoppen als zeezender. "Bedankt en tot ziens" – het klinkt bijna alsof je een goede vriend uitzwaait die jarenlang je kamer vulde met muziek. Roek zette de melancholie op band: dankbaarheid voor wat Veronica bracht, maar ook de pijn dat het tijdperk ten einde liep. En wie was Roek Williams? Achter dat artiestennaam ging Robert Williams schuil, een Haagse zanger die in de jaren ’60 en ’70 furore maakte met zijn band The Fighting Cats. Later ging hij solo verder als Roek Williams. Hij was geen megaster, maar zijn ode aan Veronica werd een tijdscapsule van het afscheid – een muzikaal monumentje voor een verloren liefde.

Als je het hebt over Radio Veronica, dan zie je het voor je: stoere dj’s die op een schip dobberen midden op de Noordzee, stormen trotseren, sigaret in de mond, plaat in de hand, en ondertussen heel Nederland trakteren op de nieuwste popmuziek. Het romantische beeld van de zeezender. Maar… hoe echt was dat beeld eigenlijk? Want de meeste Veronica-dj’s zaten helemaal niet op zee. Ze zaten veilig op het droge, in een villa aan de Lapersveld in Hilversum, compleet met voor die tijd luxe studio’s. De zee was vooral voor de techniek – en voor een klein groepje diehards dat wél aan boord moest.

Veronica was dus zowel rebels op zee als keurig Hilversums op land. En precies die tegenstelling maakte de magie compleet.

PIETS UITSPRAAK – Veronica nep?: De sfeer van zee vanuit een luxe villa in Hilversum!

De waarheid was namelijk dat bijna alle programmering van Veronica gewoon in Hilversum werd opgenomen. Vanuit villa Veronica werden de banden volgesproken door dj’s als Tineke de Nooij, Lex Harding, Rob Out, Jan van Veen, Joost den Draaijer (Willem van Kooten) en later ook Tom Collins. De sfeer van zee – wind, golven, avontuur – werd dus vaak gecreëerd door bandjes die netjes naar het schip werden gebracht.

En waarom gingen de meeste dj’s nauwelijks aan boord? Heel simpel: het was geen

pretje daar. Het schip de Norderney lag voor de kust van Scheveningen. Soms dagenlang, soms weken. Het schommelde, het stonk naar diesel en zout water, en de voorzieningen waren minimaal. Geen luxe, nauwelijks privacy en bij slecht weer ronduit beroerd. Alleen de technici, nieuwslezer, en nautisch personeel, waren vaak echt op zee te vinden. Zij moesten live schakelen, banden instarten, en ervoor zorgen dat Veronica overeind bleef tijdens storm.

De dj's zelf kwamen hooguit voor speciale gelegenheden aan boord: een live-uitzending, een jubileum, of als er opnames moesten worden gemaakt die écht niet in Hilversum konden. Het kwam ook wel eens voor met storm of andere omstandigheden dat de bemanning aan boord het geheel over moesten nemen, er vanuit gaande dat ze daar ook wel wat muziek hadden, maar de programmering viel daar wel letterlijk mee in het water.

Voor de vele vaste land DJ's was het een soort rite de passage: Zo eens in de zomer met rustig water meedraaien op het schip, om eens te voelen hoe dat op zee is, maar daarna met volle vaart terug naar de villa met koffie, luxe apparatuur en een redactiesecretaresse binnen handbereik.

En toch – Veronica voelde wél alsof het allemaal van zee kwam. Dat kwam door de manier waarop de programma's klonken. De jingles, vaak gemaakt door de Veronica Drive-In Show, gaven het gevoel van avontuur. De stemmen van iconen als Lex Harding, Rob Out en Joost den Draaijer klonken brutaal, losjes, anders dan de stijve omroepstemmen van Hilversum 1 of 2. Programma's als Tineke Show, Goud van Oud, Top 40 en de Lexjo gaven luisteraars het idee dat ze contact hadden met een parallelle wereld – een wereld van vrijheid, zon, zee en popmuziek.

Dus ja, Veronica was deels een illusie. De meeste dj's zaten niet op de golven, maar in een villa met uitzicht op de vijver van Hilversum. Maar die illusie was zó krachtig dat het niet uitmaakte. Want Veronica gaf Nederland het gevoel van zee, zelfs als je onder de dekens lag met een transistorradio. En dat gevoel, die magie, maakt het verhaal van Veronica tot op de dag van vandaag groter dan het leven zelf.

8. ZEEZENDER VERONICA – Hoe werd een jingle gemaakt EN Dank nummers van diverse bands

En dan nu een uniek kijkje achter de schermen. Je hoort hoe destijds de Veronica-jingles tot stand kwamen. Met bandrecorders, galm en knip-en-plakwerk werd magie gecreëerd. Dit is een zeldzaam fragment waarin je letterlijk hoort hoe zo'n jingle stukje bij beetje werd opgebouwd.
Ook hoor je diverse Dank nummers van verschillende bands die uiteraard dolgraag wilde dat Veronica zou blijven bestaan.

9. RADIO NOORDZEE – Diverse jingles Radio Noordzee (Internationaal)

Naast Radio Veronica waren er uiteraard meer zeezenders, Zoals Mi Amigo, Radio Caroline maar ook Radio Northsea Internation waarvan je zojuist een hele reeks jingles hoorde vaak afgekort naar RNI. Ze stonden bekend om hun opvallende sound en Engelse invloeden.

10. CORNELIS VREESWIJK – Veronica

Cornelis Vreeswijk, de troubadour met de Zweeds-Nederlandse tongval, maakte van “Veronica” een poëtisch protest. Het is geen juichlied, maar eerder een melancholische mijmering. Zijn stem klinkt bijna cynisch, alsof hij wil zeggen: hoe kan zoiets moois zo tegengewerkt worden? Cornelis ving in zijn woorden en gitaarspel de strijd tussen cultuur en politiek. Een heel ander geluid dan de vrolijke supportersliedjes, maar minstens zo krachtig.

11. De 538 Jongens – Wat Moet Ik Doen Zonder Jou Veronica

Een vrolijk meezingnummer, maar met een serieuze ondertoon. "Wat moet ik doen zonder jou Veronica?" raakte precies de kern van wat honderdduizenden luisteraars voelden in 1974. Het idee dat hun favoriete zender zou verdwijnen, voelde als een groot gat in het dagelijks leven. Deze plaat werd dan ook massaal meegezongen, en paste helemaal in de sfeer van de laatste weken voor de beruchte anti-zeezenderwet. De uitvoerders waren De Makkers, een Brabantse feestband die ook bekendstond als de “538 Jongens”. Hun kracht zat in eenvoudige, directe liedjes die iedereen mee kon zingen – muziek met een biertje in de hand en een arm om je buurman. En juist dát maakte het zo treffend: het was een volksliedje van de massa voor hun zender op zee.

EIND TEKST

Vanavond doken we diep de golven in: van Dutch Beat College en Peter Koelewijn tot Cornelis Vreeswijk en de 538-jongens. Liedjes die allemaal op hun manier verweven zijn met het verhaal van zeezender Veronica – soms rebels, soms melancholisch, maar altijd met diezelfde onderstroom van vrijheid. Zelfs de jingles kregen een hoofdrol, want zij waren het muzikale cement dat de zender zijn unieke smoel gaf.

Tussendoor namen we je mee in verhalen en columns die de mythe en de werkelijkheid van Veronica belichtten. Van stoere zee-avonturen die vaak gewoon in Hilversum werden ingesproken, tot het begin van de Nederlandse jinglecultuur met Joost den Draaijer als pionier. H

Dit was een speciale uitzending van De Muziek Experts. Elke dinsdagavond hoor je ons om acht uur, en volgende week zaterdagmiddag hoor je mij van één tot drie live tijdens Najaarsmarkt Radio. Wil je deze special rustig nalezen, inclusief alle achtergrondinformatie? Kijk dan op

SLOTZIN::
Wat in 1974 stopte, was geen zender… maar een beweging. Veronica was de muziek van een generatie, en die stilte zegt meer dan duizend woorden

12. TIP V/D REDACTIE: INSTITUUT VOOR BEELD & GELUID – Het laatste uur samengevat

Het is 31 augustus 1974, vlak voor middernacht. Aan de kust, op het schip de Norderney, draait de klok genadeloos door. Veronica, jarenlang de stem van vrijheid, van popmuziek en van een hele generatie, gaat nu echt zwijgen. In de studio heerst stilte die zwaarder klinkt dan welke plaat ook. Presentator Rob Out spreekt de woorden die in miljoenen huiskamers recht in het hart snijden: “Er sterft iets, bij het afscheid nemen van veronica, sterft er ook een beetje de democratie in Nederland. Dat spijt me, voor Nederland!”
Hierna volgde het Wilhelmus met
Nog één keer het bekende herkenningsthema… en dan valt de zender stil. Een lege plek op de middengolf. Voor velen voelt het alsof er een vriend verdwijnt. De laatste minuut

van Veronica was meer dan radio – het was het einde van een tijdperk, en het begin van een legende.